

**ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА  
НА ТП „ДГС МЕСТА“**

**(в изпълнение на Критерий 4.5 от националния FSC-стандарт)**

## ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ И МЕРНИ ЕДИНИЦИ В ТЕКСТА

<b>АД</b>	Акционерно дружество
<b>БТ</b>	Бюро по труда
<b>ГФ</b>	Горски фонд
<b>ДАГ</b>	Държавна агенция по горите
<b>ДГС</b>	Държавно горско стопанство
<b>ДГФ</b>	Държавен горски фонд
<b>ЕООД</b>	Еднолично дружество с ограничена отговорност
<b>ЗГ</b>	Закон за горите
<b>ЗТ</b>	Защитена територия
<b>ИАРА</b>	Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
<b>ИЦ</b>	Информационен център
<b>КНСБ</b>	Конфедерация на независимите синдикати в България
<b>ЛТУ</b>	Лесотехнически университет
<b>ЛУП</b>	Лесоустройствен проект
<b>МОСВ</b>	Министерство на околната среда и водите
<b>МТСП</b>	Министерство на труда и социалната политика
<b>НАП</b>	Национална агенция по приходите
<b>НДГП</b>	Недървесни горски продукти
<b>НОИ</b>	Национален осигурителен институт
<b>НП</b>	Национален парк
<b>НПО</b>	Неправителствена организация
<b>НСИ</b>	Национален статистически институт
<b>ООД</b>	Дружество с ограничена отговорност
<b>ОСВ</b>	Оценка на социалното въздействие
<b>РИОСВ</b>	Регионална инспекция по околната среда и водите
<b>РДГ</b>	Регионална дирекция по горите
<b>СЛРБ</b>	Съюз на ловците и риболовците в България
<b>FSC</b>	Forest Stewardship Council (Съвет за стопанисване на горите)
<b>SWAT</b>	Strengths – Weaknesses – Opportunities – Threats (анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите)
<b>дка</b>	декар (1 дка = 1000 м <sup>2</sup> )
<b>ха</b>	хектар (1 ха = 10 дка)
<b>м<sup>3</sup></b>	кубически метър
<b>с.</b>	село

## **Понятия, използвани в доклада**

**Оценка на социалното въздействие** Процес на анализ, мониторинг и управление на желаните и нежелани социални последици, както позитивни така и негативни, резултат на планирани интервенции (политики, програми, планове, проекти) и всякакви процеси на социална промяна в резултат на тези интервенции. Основната му цел е да доведе до по-устойчива и хармонична биофизична и човешка околна среда.

### **Заинтересовани страни**

Човек или организация, които имат законен интерес от дейността на ТП „ДГС Места“. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.

### **Анализ на вторична информация**

Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, анализи и др.

### **Дълбочинно интервю**

Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търси се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.

### **Групова дискусия**

Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно (6-10 души). Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.

## **ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ**

### **I.1. ОБЩИ СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕГИОНА**

ТП ДГС „Места“ попада в обхвата на община Банско, която е съставена от 8 населени места – общинският център гр. Банско, гр. Добринище и селата Осеново, Гостун, Филипово, Места, Кремен и Обидим. Броят на населението в община Банско към 31.12.2016 г. е 13 372 жители.

Броят на младите хора и на хората в трудоспособна възраст в община Банско през последните години намалява. Тенденцията е възрастовата структура на населението да продължи да се влошава, като броят на хората в над трудоспособна възраст да нарасне за сметка на тези в трудоспособна възраст.

Изводът, който се налага е, че населението на община Банско бележи трайна, но все още слаба тенденция на застаряване. Икономически активните лица все още заемат значителен дял във възрастовата структура на населението.

Броят на регистрираните безработни в община Банско към месец декември 2016 г. е 592 души или 8,8 %, за сравнение безработицата за област Благоевград, за същият период е 11,2 %.

### **I.2. МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНАТА**

Мястото на горското стопанство не е в приоритетите на Община Банско като цяло. Важно и доходно средство за общината е в две направления:

- Охрана и възпроизводство на горски ресурси.
- Екологосъобразно ползване на дървесните ресурси

**Горската територия** на общината и в частност на стопанството е благоприятна среда за развитието на ловностопанска дейност. Природните дадености са благоприятни за развитието на вътрешен и международен туризъм.

Основните очаквания на обществото към горския сектор, в частност ТП ДГС „Места“ са:

- Устойчиво управление на наличния ресурс;
- Задоволяване на нуждите на местното население с дърва за огрев ;
- Справяне с проблема с незаконните сечи;
- Ограничаване на ерозионните процеси;
- Осигуряване на суровина за местните дървопреработвателни предприятия;
- По-тясно интегриране на целите свързани с управление на горите с другите приоритетни сектори на местната икономика, най-вече туризма.

### **I.3. ЮРИДИЧЕСКИ СТАТУТ НА ТП „ДГС МЕСТА“**

ТП „ДГС Места“ е териториална структура на ЮЗДП ДП Благоевград за осъществяване стопанисването на държавния горски фонд и охраната на горите и земите от горския фонд. ЮЗДП ДП Благоевград е самостоятелно юридическо лице със статут на държавно предприятие по силата на чл. 163, от ЗГ. Съгласно ЗГ, основният предмет на дейност ТП „ДГС Места“ е:

1. Изпълнение на ГСП /горскостопански план/ в държавните горски територии (ДГТ) чрез:
  - възпроизводство на горите и земите от ДГТ и извършване на свързаните с това дейности;
  - ефективно ползване на дървесина и на недървесни и други горски продукти от горите и земите от ДГТ, както и търговия с тях;
  - организиране и провеждане на противопожарни мероприятия в горите и земите от горските територии;
  - поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на

биологичното разнообразие в тях.

2. Управление на горите от ДГТ.
3. Организиране и провеждане на лесозащитни и противоерозионни мероприятия в горите и земите от ДГТ;
4. Проектиране и строителство в горите и земите в ДГТ;
5. Охрана на горите и земите от ДГТ и опазване на дивеча и рибното богатство;
6. Придобиване на гори и земи от ДГТ.

ТП „ДГС Места“ има правомощията да осъществява и други дейности, в т. ч. туристическа, рекламна и външнотърговска дейност.

Основни органи на управление на стопанството е ЮЗДП ДП гр. Благоевград и директорът на ТП „ДГС Места“.

#### **1.4. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТП „ДГС МЕСТА“ И УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА**

ТП „ДГС Места“ носи името на с. Места, където е седалището на неговото административно управление. Разположено е в Югозападна България по средното течение на река Места и западните склонове на Дъбрашкия дял на Западните Родопи. На север граничи с ТП „ДГС Елешница“, на североизток с ТП „ДГС Селище“, на юг с ТП „ДГС Гоце Делчев“ и ТП „ДГС Гърмен“ и на запад река Места го отделя от територията на ТП „ДГС Добринище“. Общата площ на стопанството е 12341.7 ха.

Разпределението на общата площ на ТП „ДГС Места“ по населени места е посочено в Таблица № 1.

**Таблица № 1: Разпределение на общата площ по населени места:**

№	Населени места	Обща площ, ха	Площ на горските територии, ха	Лесистост
	Община Банско			
1	с. Гостун	5025.8	4325.0	86.1
2	с. Обидим	657.0	506.9	77.2
3	с. Осеново	5297.3	4634.8	87.5
4	с. Филипово	1361.6	802.5	58.9
	<b>ОБЩО</b>	<b>12341.7</b>	<b>10269.2</b>	<b>83.2</b>

Разпределението на горската територия в района на стопанството по вид на земите и собственост е както следва:

**Таблица № 2: Разпределението на горската територия в района на стопанството по вид на земите и собственост:**

Вид на земите	Държавна собственост	Общинска собственост	Частна собственост	Общо
залесена	10013.8	210.8	44.6	10269.2
гола дървопр.	49.3	0.2	-	49.5
недървопр.	901.2	25.3	1.7	928.1
<b>ОБЩО</b>	<b>10964.2</b>	<b>236.3</b>	<b>46.3</b>	<b>11246.8</b>

Релефът на ТП „ДГС Места“ е типично планински. Билата са заоблени, склоновете са със сравнително големи наклони и с малки превишения дол-било. Южно от село Осеново и целия район около село Гостун се отличават с къси, но с много стръмни склонове и била, между които са затворени многобройни дълбоко врязани долове, които се вливат директно в река Места. Най-високата точка на стопанството е връх „Малък Беслет“ – 1790 метра, а най-ниската е водослива на дол Требеш с река Места –

650 метра. Превишението между най-високата и най-ниската точка е 1140 метра. Най-общо надморската височина се повишава от запад към изток.

Територията на ТП „ДГС Места“ попада в границите на Южна крайгранична горскорастителна област, подобласт Пиринска в долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори и в средния планински пояс на горите от бук и иглолистни. Представителен дървесен вид за стопанството е белият бор с площно участие 61,8%, втори е зимният дъб с 11,5%, следват черният бор 10,4%, смърчът 6,6%, букът 5,4% и елата 1,8%. Останалите дървесни видове (благун, трепетлика, габър, воден и келяв габър, черна елша и др.) имат участие по-малко от 1 процент.

В резултат на активната лесокултурна дейност са създадени и се развиват добре култури от бял бор, черен бор, смърч, зелена дугласка и др. Най-разпространени са чистите бялборови естествени насаждения и култури, следвани от естествени и издънкови насаждения от зимен дъб, естествени насаждения и култури от черен бор, естествени насаждения от бук, смърч, ела, както и смесени иглолистни и иглолистни широколисти, в по ниските части на стопанството се срещат издънкови смесени широколистни насаждения от зимен дъб, келяв габър, бук с участието на воден и обикновен габър, благун, мъждрян др. От храстовите видове се срещат най-често леска, смрика, шипка, дрян, къпина, малина и др.

**Ю-I-3** - Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (600-800 м н.в.).

Преобладават култури и естествени насажденията от черен бор, следвани от бялборови култури и издънкови насаждения от зимен дъб, келяв габър, благун и др.

В този подпояс попадат 523,3 ха, което е 5,1% от дървопроизводителната площ на стопанството.

**Ю-II-1** - Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (800-1500 м н.в.)

Преобладават естествените насаждения от бял бор, зимен дъб, черен бор, бук и смърч и др.

В този подпояс попадат 6889,1 ха – 66,8% от дървопроизводителната площ на стопанството.

**Ю-II-2** - Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1500-1900 м н.в.)

Преобладават естествените насаждения от бял бор, смърч и ела.

В този подпояс попадат 2906,3 ха – 28,1% от дървопроизводителната площ на стопанството.

Естествената дървесна растителност в стопанството е повлияна от стопанската дейност на човека, изразяваща се в сечи, паша, реконструкция на насаждения, но въпреки това състоянието на преобладаващата част от насажденията и културите е много добро.

В резултат на комплексното взаимодействие на почвено-климатичните фактори са се формирали различни типове горски месторастения.

Общият запас на стопанството се оценява на 2 295 710 м<sup>3</sup> (без клони), а размерът на допустимото ползване е 210 095 м<sup>3</sup>.

Стопанисването на горите на територията на ТП „ДГС Места“ се основа на 10 годишен Горскостопански план (ГСП) изготвен през 2017 г. от СД „АЙКО – 1991 НТ“ ТРАЙКОВ И СИЕ гр. София. Основни цели на стопанисването на горите с дървопроизводителни и средообразуващи функции е постигането на максимално по количество и качество производство на строителна дървесина от единица площ, съобразно икономическите потребности и възможностите за най-рационално използване на типовете горски месторастения. Наред с това трябва да се запазят и увеличат защитните, водоохранните и другите полезни функции на гората. Така поставената цел се очаква да бъде постигната по пътя на ускорено по естествен и изкуствен път възобновяване на горите, чрез правилно извеждане на главните и отгледни сечи, чрез реконструкция на нископродуктивните насаждения, чрез залесяване на голите площи и невъзобновени сечища, чрез регулиране на пашата и опазване на гората.

В горите в защитните, рекреационните и защитените територии, главната цел на стопанисването е непрекъснато увеличаване на качеството на дървостоките в зависимост от основното им предназначение – водоохранно, защитно, здравно-украдно и други – чрез провеждане на диференцирани мероприятия. В тези гори ползването на дървесина е определено като второстепенна задача. Основната цел на защитните ивици покрай горната граница на гората е запазване на дървесната растителност и почвата. Същата цел се поставя и пред защитните гори на скални и урвени терени. В

защитените гори – природните забележителности – основната цел е запазване на естествената растителност. За семепроизводствените насаждения целта е да се осигури максимално производство на семена с високо качество.

#### **I.5. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП „ДГС МЕСТА”**

Списък на идентифицираните заинтересовани страни за ТП „ДГС Места” е представен по-долу. Той не претендира да е изчерпателен, за това основните взаимодействия са анализирани за групите заинтересовани страни.

##### **Местно самоуправление**

Общинска администрация гр. Банско

##### **Държавни структури**

Министерство на земеделието, храните и горите

Министерство на околната среда и водите

Изпълнителна агенция по горите

Югозападно държавно предприятие - Благоевград

Регионална дирекция по горите - Благоевград

Областна администрация - Благоевград

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури

Регионална инспекция по околна среда и води – Благоевград

Басейнова дирекция Западно – Беломорски район – Благоевград

Служба „Пожарна и аварийна безопасност и защита на населението” – гр. Банско

Структури на Национална служба „Полиция”

ВИК гр. Банско

ДНП Пирин

ДНП Рила

Гражданска защита

Общинска служба земеделие и гори

Бюро по труда

##### **Фирми от горския сектор**

Фирми ангажирани в дърводобива

Фирми ангажирани в търговията с дървесина

Фирми ангажирани в търговията с лов и осъществяване на ОЛТ

Фирми ангажирани в лесокултурни дейности

Фирми ангажирани в добива/ изкупуването на НДГП

Дървопреработвателни предприятия

##### **НПО**

СЛРД гр. Разлог

ЛРД с. Места

##### **Недържавни собственици на земи и гори от ДГФ**

Физически лица

Община

Църква

Частни лесовъди

## Религиозни общности

Църковно настоятелство

## Туристически бизнес

Хотел „Думанов“ – гр. Банско

Хотел „Аквилон спа“ – с. Баня

## Местно население

Събирачи на недървесни горски продукти за лична употреба.

### **I.6. ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ**

Както бе споменато по-горе дейностите на ТП „ДГС Места“ са регламентирани в Закона за горите и прецизирани в Горскостопанския план (ГСП). В Таблица № 3 е дадено възможното въздействие от осъществяваните дейности върху отделните групи заинтересовани страни. Би следвало да се има в предвид, че взаимодействията могат да бъдат както отрицателни, така и положителни.

**Таблица № 3: Видове дейности на ТП „ДГС Места“ и групи заинтересовани страни, с които си взаимодействат при изпълнението им:**

<b>Дейност</b>	<b>Взаимодействие</b>
<b>Управление на горите от ДГТ</b>	Всички
<b>Възпроизводство на горите и земите от ДГТ и извършване на свързаните с това дейности</b>	Местно население Община Фирми ангажирани в лесокултурни дейности
<b>Ползване на дървесина и търговия</b>	
• Търгове за добив и продажба на дървесина	Фирми ангажирани в дърводобива Фирми ангажирани в търговията с дървесина Дървопреработвателни предприятия
• Дърва за огрев за местното население и социално слаби граждани	Община Местно население НПО
<b>Ползване на недървесни и други горски продукти и търговия с тях</b>	
• НДГП	Фирми ангажирани в добива/изкупуването на НДГП Събирачи на недървесни горски продукти за лична употреба
• Паша на животни	Местно население
<b>Охрана на горите и земите от ДГТ</b>	Държавни структури Община Недържавни собственици Местно население Частни лесовъди
<b>Организиране и провеждане на противопожарни мероприятия</b>	Държавни структури Община Недържавни собственици Местно население
<b>Стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдните участъци, и опазване на дивеча и рибното богатство</b>	СЛРБ Ловностопански сдружения и ловни дружини
<b>Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях</b>	Местно население Община НПО
<b>Организиране и провеждане на лесозащитни и противоерозионни мероприятия</b>	Държавни структури Община Местно население
<b>Създаване на гори върху</b>	Община



<b>земеделски територии</b>	Местно население
<b>Придобиване на гори и земи от ДГТ</b>	Община Местно население Туристически бизнес

### **1.6.1. Управление на горите от ДГТ**

Общото мнение и оценка е, че ТП „ДГС Места“ си върши много добре работата, има стриктен и строг контрол върху всички дейности. Цялостното отношение на всички групи заинтересовани страни, с които са проведени срещи, към дейността на горското стопанство е позитивно. Много от тях гледат на ТП „ДГС Места“ като гарант за запазване на ресурса за идните поколения.

В процеса на одобряване на ГСП, според изискванията на закона, са правени две лесоустройствени съвещания, на които са поканени и присъствали основните заинтересовани страни /документирано с протоколи/. Отделно от това информация за първото съвещание е била обявена в общината.

Мнението на служителите като цяло е, че изготвеният ГСП е сравнително качествен, а ако се наложи промяна ще става със специални план-извлечения, които се одобряват от РДГ – Благоевград.

Информация от ГСП по конкретни въпроси свързани със стопанисване на недържавните гори се предоставя срещу минимално заплащане. По принцип ГСП може да се ползва на място, безплатно, като достъпът е свободен. На база на проведените разговори с различни заинтересовани страни не бе констатиран проблем с достъпа до ГСП.

ТП „ДГС Места“ има утвърден механизъм за постъпване и разглеждане на жалби, сигнали, оплаквания, мнения, коментари и препоръки от страна на заинтересованите страни. Отделно от това на видно място е сложена кутия за сигнали, жалби и похвали. До сега не е имало сигнали за нарушения в горите, на които ТП „ДГС Места“ да е реагирало. В случай на постъпване на писмо, ръководството на ТП „ДГС Места“ е длъжно да го разгледа и отговори в писмен вид. Дали този механизъм действа не е ясно тъй като, както бе споменато такива писма до сега не са постъпвали. Стопанството води специален регистър за подобни сигнали.

С изключение на делата свързани с обжалване на два от обектите за добив на дървесина и дело срещу работодателя на стопанството от негова служителка, ТП „ДГС Места“ не е страна по други дела.

ТП „ДГС Места“ е обект на регулярен одит от страна на Сметната палата, Дирекция „Вътрешен одит“ на ЮЗДП и НАП. По специфичните проблеми свързани с управлението на горския фонд, непрекъснат е контрола от страна на ИАГ и РДГ Благоевград. Всичко това е допълнителна гаранция за коректността на предприеманите от стопанството действия.

### **1.6.2. Възпроизводство на горите и свързаните с това дейности**

Провежданите лесокултурни дейности – почвоподготовка, залесяване и отглеждане на горските култури е финансирано от Фонд инвестиции в горите. Отглеждането на младите насаждения се финансира от стопанската дейност. Естественото възобновяване в района е добро, поради което площите за залесяване са малки. През 2018 година на територията на стопанството са залесени 100.379 декара. Това от една страна е икономически по-ефективно, а от друга и по природосъобразно.

На този етап не са идентифицирани практики свързани с възпроизводството на горите, които да имат негативно влияние в социален аспект. Както навсякъде и тук дейностите по залесяване се ползват с висока обществена подкрепа.

### **1.6.3. Ползване на дървесина и търговия**

Ползването и търговията с дървесина е една от основните дейности, с които по традиция горските стопанства се отъждествяват от обществото. Дейностите по дърводобива в ТП „ДГС Места“ могат условно да бъдат разделени на:

- Процедури за добив и продажба на дървесина;
- Процедури за отдаване на сечища на дървесина „на корен“

- Осигуряване на дърва за огрев на местното население;

Средно годишното ползване е регламентирано в ГСП и количествата са посочени в Таблица № 4.

**Таблица № 4: Средно годишно ползване по ГСП:**

Стояща маса	Едра строителна дървесина	Средна	Дребна	Дърва
21010 м <sup>3</sup>	9358.5 м <sup>3</sup>	4818.5 м <sup>3</sup>	792.5 м <sup>3</sup>	3952 м <sup>3</sup>

Съобразно общата насока за стопанисване, целите, дървесните видове, насажденията и тяхната продуктивност, типове месторастения и други, горите с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции са групирани в 11 стопански класа.

Почти 80% от местното население използва дърва за огрев за отопление и/или готвене. Годишно на местното население се предоставят около 2500 плътни м<sup>3</sup> дърва за битови нужди. Според оценката на ТП „ДГС Места“, а и на останалите заинтересовани страни нуждите са задоволени. Въз основа на ГСП, ежегодно с плана за сечите, ТП „ДГС Места“ определя количествата и местата за добив, което се одобрява от РДГ Благоевград. След издаване на необходимите разрешителни дървата се добиват от самите ползватели и много рядко чрез фирми. Списъците с ползвателите се изготвят от община Банско и не включват частните собственици, които задоволяват нуждите си чрез собствени гори.

В общината не са постъпвали оплаквания относно предоставяните дърва за местното население.

От страна на местните хора няма сериозни оплаквания по отношение на предоставяните количества на дърва за огрев и строителен дървен материал. От страна на ТП „ДГС места“ са налице разбиране и „компромиси“ по отношение закъснели заявки и допълнително заявени количества в рамките на утвърдения лимит. Основните оплаквания на местните хора са свързани с времето на добиване /основно есенно време/, което според някои не дава възможност на дървата за огрев да изсъхнат, необходимостта от предварително заплащане на заявените количества и понякога затруднения достъп до местата, определени за дърводобив.

Не са предоставяни дърва за социално слаби по програми на МТСП.

Община Банско чрез ТП „ДГС Места“ предоставя дърва на кметствата на с. Осеново, с. Гостун и с. Места и дома за възрастни хора в с. Места.

#### **1.6.4. Ползване на недървесни и други горски продукти и търговия с тях**

Дейността на ТП „ДГС Места“, свързана със страничните ползвания на горите включва:

- Издаване на разрешителни за събирането на НДГП /гъби, горски плодове, билки и др./;
- Регламентиране на места за паша на животни /овце, крави, кози/.

В населените места в териториалния обхват на ТП „ДГС Места“ събирането и изкупуването на НДГП не представлява устойчив поминък за местното население. НДГП се събират предимно за лична консумация. Основно се събират гъби – манатарка и пачи крак, билки – стрък червена боровинка, жълт кантарион, мащерка, риган, бял равнец, малина и др., плодове – шипка, малини черна и червена боровинки, капина и др.

По отношение на пашата за 2018 г. ТП ДГС „Места“ има издадени 2 броя разрешителни.

#### **1.6.5. Охрана на горите и земите от ДГТ**

Една от основните функции на ТП „ДГС Места“, при това със сериозно социално измерение, е осъществяването на охрана и контрол. Охранителната функция се упражнява върху горите и реките, а контролната – върху всички институции, фирми и отделни индивиди, изпълняващи една или друга дейност в горите.

Дейността на ТП „ДГС Места“ по отношение на контрола и охраната на дейностите в горите включва:

- Контрол и охрана на управлението и дейностите в горите;
- Охрана от незаконна сеч, браконьерство и др.;
- Охрана от пожари.

Повечето преминаващи превозни средства транспортиращи дървесина биват спирани за задължителна проверка на редовността на превозната документация.

При констатиране на нарушение, ТП „ДГС Места“ издава констативен протокол и последващ акт за установяване на административно нарушение. С последните промени в законодателството, е наложено изискването всички случаи да се изпращат в прокуратурата. По-големите нарушения, с криминално измерение, се предават на съда, а по-малките се връщат в ТП „ДГС Места“, а оттам в РДГ Благоевград за издаване на наказателно постановление, ако са събрани достатъчно неоспорими доказателства. Събираемостта на наложените санкции е ниска около 10 %, въпреки че се е увеличила с пъти през последните години.

#### **I.6.6. Организиране и провеждане на противопожарни мероприятия**

През последната година пожари не е имало. През 2018 г. на територията на стопанството не са регистрирани горски пожари.

Дейността по охраната на горите от пожари се осъществява съвместно с кметските администрации. Наред с това доброто взаимодействие с дърводобивните фирми от региона е довело до изразената от тяхна страна готовност да се включат с техника и жива сила в случай на пожари „тъй като е от интерес на всички да няма такива“. ТП „ДГС Места“ не разполага с високопроходим специализиран автомобил, който да покрива нуждите на стопанството при такива ситуации.

#### **I.6.7. Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях**

При изготвяне на настоящето проучване не са идентифицирани негативни въздействия във връзките между ТП „ДГС Места“ и Регионалната инспекция по опазване на околната среда и води (РИОСВ) – Благоевград, която е принципалът в осъществяването на контрол по отношение опазването на биоразнообразието и управлението на ЗТ.

Като цяло в рамките на общината сред заинтересованите страни бе идентифицирано сравнително слабо осъзнаване на проблемите свързани с опазване на биоразнообразието. Все още има тенденция да се мисли, че опазването на биоразнообразието и природата като цяло е по-скоро пречка, отколкото възможност за развитие. Именно в промяната на тези нагласи може да се очаква една по-активна роля от страна на ТП „ДГС Места“.

#### **I.6.8. Придобиване на гори и земи от ГФ**

В района няма случаи на замяна на гори от територията на ТП „ДГС Места“ срещу гори в други, „по-привлекателни“ райони на страната или обратното. Въпреки, че решението за такива замени е извън правомощията на ТП „ДГС Места“ се препоръчва в случай на такива да се информира обществото поради значимия интерес към проблема в настоящия момент.

#### **I.7. ПОЛИТИКА НА НАЕМАНЕ, ОБУЧЕНИЕ И ЗАЩИТА НА ИНТЕРЕСИТЕ НА ПЕРСОНАЛА**

Броят на служителите в ТП „ДГС Места“ е 28, от които 7 жени и 21 мъже. Отделно на трудов договор се наемат и 4 сезонни работника в за маркиране на ЛСФ и почистване на минерализовани ивици. Всички, които имат трудовоправни отношения с ТП „ДГС Места“ са местни хора и хора от региона, което прави ТП „ДГС Места“ един от големите работодатели.

Едно от необходимите условия за постъпване на работа е наличието на специализирано образование – средно специално (Професионална гимназия по горско стопанство) и/или висше (ЛТУ) в зависимост от заеманата длъжност. Към настоящия момент в ТП „ДГС Места“ работят 7 лесоинженера и 12 техник-лесовъди. Текучество на кадри не се наблюдава. Задържа ги сигурността на „държавната работа“ и произтичащите от това

възможност за безпроблемно ползване на отпуск, болнични, майчинство, осигуряването на пълна работна заплата и др. на пръв поглед общоприети привилегии.

Обезпечаването на кадри с висше лесовъдско образование към момента е проблем. Като добра практика бе определено обявяването на свободните работни места в самото лесничейство и в бюрото по труда. След постъпване на работа на работещите се предоставя Длъжностна характеристика и преминават допълнително обучение по отношение изпълнението на конкретните им задължения по отношение осигуряване на правилно провеждане на дейностите по ГСП. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие.

По отношение на повишаването на квалификацията, служителите на ТП „ДГС Места“ участват сравнително рядко в различни обучения. Липсва целенасочена политика в тази насока.

На полугодие се провежда съвещание – обучение по въпросите касаещи лесозащитата, от лесозащитна станция София.

Регулярно се провежда т.нар. съвещание по маркиране за специализирания персонал. Също така служителите занимаващи се със счетоводство и контрол участват в специализирани курсове за информиране за последните промени в релевантното законодателство.

Ръководството на ТП „ДГС Места“ редовно участва в периодични срещи на централно ниво, на които то бива информирано за промените в горското законодателство. След това, на оперативни срещи информацията се свежда до познанието на останалите служители.

Спорадично са организирани и други специализирани обучения.

При постъпване на работа се прави начален инструктаж, а и на всеки 3 месеца се прави инструктаж по охрана на труда, за който се води отчетност в специална книга. Води се регистър за трудовите злополуки. През последните години инциденти със служители на стопанството не е имало.

Съгласно „Наредба № 3 /15.02.2012г. за определяне на вида, отличителните знаци, усвояването и реда за получаване, сроковете за износване на униформното теренно облекло от служителите в ЮЗДП, нейните структури, специализираните териториални звена и държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ“ на служителите на ТП „ДГС Места“ се предоставя представително уноформено и теренно облекло.

Като цяло основните оплаквания на служителите са свързани с остарелите транспортни средства, като през последните години се наблюдава подбивяване на автопарка на стопанството.

#### **I.8. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ В РЕГИОНА**

Нагласите на дърводобивните и преработвателни фирми в района относно взаимодействията им със стопанството са изцяло положителни. Всеобщо изразено бе мнението, че се работи „в екип“ с ТП „ДГС Места“ при спазване на закона. Фирмите се явяват на търговете организирани от ТП „ДГС Места“ на свободни начала в условията на свободна конкуренция.

Ако поради едни или други причини, независещи от фирмите, сключен договор не може да бъде изпълнен, ТП „ДГС Места“ се отнася с разбиране и проблемните моменти се преговарят. От своя страна фирмите също се отнасят с разбиране към стопанството – техните проблеми и изискванията, с които те трябва да се съобразяват. Между фирмите има конкуренция, но тя е лоялна.

Изключително позитивно се приема даденото право на ТП „ДГС Места“ да заделя до 30 % от лесосечния фонд за ползване от местните фирми.

Лошото състояние и на места липсата на горски пътища допълнително затруднява и оскъпява дърводобива. ТП „ДГС Места“ няма заделени средства за поддръжка на съществуващите и създаване на нови горски пътища. Поддръжката на съществуващите пътища и направата на нови такива до обектите за добив на дървесина се осъществява след подадена заявка да ЮЗДП Благоевград, от където се командирова комбиниран багер, собственост на някое от съседните ни стопанства. Ремонта и направата е за

сметка на стопанството. Тук проблем се явява ненавременното командироване на комбинирания багер, т.е. изпраща се тогава, когато не е нужен на стопанството – собственик на машината и по високата му от обикновенното машиносьмяна.

ЮЗДП Благоевград не позволява ТП „ДГС Места“ да проведе процедура за „снегочистване и опесъчаване“, което е една от основните причини през изминалата година стопанството да изостане с изпълнението на плана за ползване.

#### **I.9. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С НЕДЪРЖАВНИТЕ СОБСТВЕНИЦИ НА ГОРИ**

Реституцията на горите и земите от ДГТ на територията на ТП „ДГС Места“ на този етап може да се счита за приключила. За разлика от други райони на страната тук няма постъпили искове от страна на общината за възстановяване на бивши гори предоставени за временно ползване.

Преди национализацията на горите през 1946 – 1947 г. в района не е имало частни гори. Възстановените в момента като такива са самозалесили се земеделски земи, които в последствие са били устроени и включени в горските територии. Парцелите са силно разпокъсани и малки (максимум 5 дка). Всички тези гори са маркирани на терен и устроени за сметка на държавата /ТП „ДГС Места“/.

В случай на съдебно решение и подаване на заявление за възстановяване на горите в ТП „ДГС Места“, съгласно ЗГ в съответната територия се прекратяват всички дейности до приключване на процедурата по предаване на собствеността. ЗГ регламентира начините за изплащане на компенсация при настъпили увреждания и/или загуби в резултат от дейностите на стопанството. До сега не са постъпвали искове за изплащани компенсация за загуби, причинени от дейността на стопанството.

#### **I.10. УЧАСТИЕ НА ТП „ДГС МЕСТА“ В МЕСТНИ ИНИЦИАТИВИ**

Въпреки липсата на регламентация и невъзможността за пряко участие в подпомагането на местното население, ТП „ДГС Места“ участва като активен партньор в редица местни инициативи. Така например ежегодно се подпомага населението, главно с предоставянето на дървен материал, организирането и провеждането на местни празници. ТП „ДГС Места“ се включва и в инициативи по залесяване с участие на местното училище, осигурявайки необходимите площи /предварително подготвени/ и посадъчен материал.

##### **I.10.1. Осигуряване на дърва за огрев и дървен материал за местното население**

Това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ТП „ДГС Места“. Поради високата степен на зависимост (почти 80 %) на местното население от дърва за огрев и дървен материал, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора и общинска администрация към ТП „ДГС Места“.

Към момента няма индикации за съществуващи проблеми в тази област. Такива биха възникнали ако, по една или друга причина се намалят количествата дърва за огрев и дървен материал, отделяни за задоволяване на нуждите на местното население. Проблем би възникнал и в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал /напр. в резултат на сертификацията/ или повишаване на цената за добиването им в следствие въвеждането на допълнителни мерки /вж. по-долу в текста/. Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена. Допълнителна пречка би било битуващото сред тях мнение, че „тези придобивки им се полагат, защото живеят в и около тази гора“.

##### **I.10.2. Осигуряване на поминък чрез дейности, свързани с горите.**

Възможностите за трудова заетост в региона на ТП „ДГС Места“ са силно ограничени. Традиционното за региона животновъдство е силно намаляло в последните 10 – 15 години. Развитието на алтернативно земеделие и селски туризъм в региона, въпреки природните дадености, все още набира скорост и не може да осигури достатъчно работни места.

Особено силно е очакването, че участието на частните фирми в организираните от ТП „ДГС Места“ търгове за добив и реализация на дървесина ще бъде обвързано с наемането именно на местни фирми респективно по-висок дял местни хора.

### **I.10.3. Странични ползвания на горите**

Данните от доклада показват, че местните хора не са зависими пряко от използването на горите като източник на НДГП. Такива в региона се събират по-скоро за лично ползване, най-вече от хората от малцинствата. В този смисъл в бъдеще не следва да се очаква конфликт в това отношение. Ако такъв възникне, то той по-скоро би бил свързан с недобросъвестен начин на събиране и унищожаване на тези ресурси.

Възможен би бил конфликт с фирмите занимаващи се изкупуването на НДГП от гледна точка засилване на контрола от страна на стопанството. Както стана ясно, фирмите често злоупотребяват с даденото в закона право за свободно събиране за лични нужди. Въпреки това, ТП „ДГС Места“ не бива да се притеснява от въвеждането на по-стриктни мерки, които не биха срещнали отпор от страна на обществото дори напротив.

### **I.10.4. Осигуряване на условия и територии за лов и риболов.**

Ловът е традиционно занимание за местните хора. По всеобщо мнение в момента дивечът в региона се увеличава и за него се полагат необходимите грижи благодарение на дейността и усилията на ТП „ДГС Места“, СЛРД гр. Разлог и ЛРД с. Места.

### **I.11. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ И ДЪРВОПРЕРАБОТВАТЕЛНИ ФИРМИ**

Основните очаквания на частния дърводобивен бизнес са свързани най-вече с увеличаване на количествата и качеството и запазване на цените на добиваната от ТП „ДГС Места“ дървесина. Това би означавало повече работа и по-висока икономическа сигурност за тях.

Ако за местното население и администрация гората е стратегически регионален ресурс за постигане на социално-икономически просперитет, то частните фирми имат самочувствието на посредник между тях и реализацията на този потенциал. В този смисъл частния бизнес разглежда стопанството като съюзник и партньор и гледа на гората по-скоро като на източник на икономическа сигурност и перспектива за развитие.

Налице е очакване и желание за осигуряване на по-големи преференции за местните фирми, при организиране и провеждане на търговете за добив и продажба на дървесина. Съществува определено негативно отношение към едрите ползватели и особено силно изказано желание за осигуряване на защита от /нелоялна/ конкуренция спрямо фирми от други региони и държави. Съществува сдружение на местните дърводобивни и дървопреработвателни фирми, което защитава интересите им.

Успокоително, на този етап за фирмите е уверението от страна на ръководството на ТП «ДГС Места», че собствени бригади биха били ползвани единствено за насажденията с лоши стопански показатели, за които принципно няма интерес от страна на фирмите.

Въпросът за цената на дървесината след сертифициране на горите в ТП „ДГС Места“ вероятно ще бъде основен и в най-голяма степен определящ отношението на частните фирми към сертификацията на горите изобщо. Въпреки че, съвсем разбираемо, очакванията на ТП „ДГС Места“ са свързани с повишаване на цените, неяснотата към момента и все още неосъзнатата нужда от закупуване на сертифицирана дървесина кара много фирми да бъдат доста предпазливи. Международните данни сочат, че в зависимост от търсенето, което за момента е ниско в България, цената на сертифицираните качествени сортименти може да бъде с около 20 % по-висока в сравнение с несертифицираната дървесина. Хипотетично, сертифицирането на горите може да доведе до появата на външна конкуренция, която както вече бе споменато е силно нежелана от местните фирми. При този сценарий ролята на стопанството като балансиращ фактор би бил от особено голямо значение. Най-устойчиво от тази гледна точка би било ТП „ДГС Места“ да стимулира местните фирми също да се сертифицират /по стандарта на FSC за веригата за доставки/. И макар това да изисква допълнителни инвестиции за тях, добрата новина е, че основните печалби от сертифицирана дървесина се акумулират именно във веригата за доставки, там където се получава най-голяма придадена стойност към продукта.

Наред с цената на дървесината, друг важен въпрос свързан със сертифицирането на горите е по-стриктния контрол, който е въведен от ТП „ДГС Места“. По подобен начин фирмите ще бъдат принудени да платят по-голяма цена от гледна точка спазването на екологичните извиквания - напр. използване на биоразградими горива, специални маслоабсорбиращи комплекти в случай на разливи на масло и др.

Неоспорими са обаче икономическите, социалните и екологични ползи от сертификацията.

## **II. СПЕЦИФИЧНИ ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА СОЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП ДГС „КЮСТЕНДИЛ“**

Подобряването на социалният ефект от дейността на ТП „ДГС Места“ изисква качествено нов тип ангажираност и ниво на работа със заинтересованите страни и особено местните хора в общността. Това може да се реализира в няколко главни направления.

### **ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ДЕЙНОСТТА НА ТП „ДГС МЕСТА“**

Високите оценки дадени от заинтересованите страни на дейността и ръководството на стопанството не трябва да се приемат като нещо „дадено“, а трябва да се доказват в ежедневната дейност. В хода на изследването се набелязаха някои възможности за подобряване на дейността на ТП „ДГС Места“ по посока на:

- Диверсифициране на приходите на ТП „ДГС Места“ – Към настоящият момент приходите на стопанството са почти на 100 % зависими от продажбата на дървесина. Макар тази основна приходна част в бюджета да се запази, разнообразяването ѝ би дало значително по-голяма гъвкавост и повишаване на финансовите резултати. Едно от добрите намерения в тази насока е възможна ниша е алтернативният туризъм в различните му ползи.
- Социални придобивки и икономическо стимулиране на работещите в ТП „ДГС Места“. Биха могли да се преценят възможностите за повишаване на социалните придобивки /медицинско осигуряване, обучение и образование, работно облекло и др./ и икономическото стимулиране на работещите. Възможно е да се обсъди въвеждането на системи на управление, базирани на цели, при които заплащането на труда да бъде обвързано с изпълнението на поставените цели и постигнатите резултати и ефективност на труда. Възстановяването на възможността за извършване на специализиран труд извън работно време на лесовъдите, при спазване на принципа за избягване на конфликта на интереси би имало ролята на допълнително икономическо стимулиране на работещите в стопанството.
- Регламентирано предимство при наемане на местни хора. ТП „ДГС Места“ и в момента е окомплектовано почти изцяло с местни хора, но това по-скоро е резултат на липсата на желаещи от по-отдалечените региони, отколкото на формулирана политика от страна на ръководството. Формулирането и спазването на подобна политика допълнително би допринесло за подобряване имиджа и повишаване степента на подкрепа на ТП „ДГС Места“.
- Подобряване на контрола и охрана на дейностите в горите. Най-голям резерв в това отношение може да бъде открит в необходимостта от провеждане на обучение по отношение начина на провеждане на дейностите по ГСП и инструктаж по безопасност на труда на персонала на фирмите, с които се сключват договори за изпълнение на дейностите в горите. Друга налагаща се и от сертификацията мярка е въвеждането на задължително изискване за лично предпазно облекло в обектите, в които активно се работи и стриктен контрол върху ползването му. Разработването на процедури за действие при възникване на инциденти също би имало голямо значение.
- Прозрачност на провеждането на търговете и контрол върху ТП „ДГС Места“. Въпреки липсата на данни за проблеми в провеждането на търговете и законността на действията на служителите на ТП „ДГС Места“ не трябва да се

пренебрегва необходимостта от планиране и провеждане на мерки, насочени към законността на дейността в организацията.

### **ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С МЕСТНИТЕ ХОРА И СОЦИАЛНО СЛАБИТЕ В РЕГИОНА**

Приобщаването на местните хора към изпълнението на дългосрочните цели на сертификацията, отглеждането и управлението на горите е дълъг процес. Осигуряването на подкрепа за местни инициативи, даването на отговор на въпросите, вълнуващи хората, задоволяването на определени техни нужди и потребности е от изключителна важност за „навлизане“ на ТП „ДГС Места“ в живота на местните общности.

Към момента оценките, които хората дават за дейността на ТП „ДГС Места“ са много високи. Данните от доклада дават възможност да се дефинират някои от възможните подходи, които освен всичко останало, да се използват като „разменна монета“ за участие на представители на местните общности в процеса на сертифициране и управление на горите. За да се запази тази оценка и да се гарантира участието на представители на местните хора в процеса на управление на горите след сертифицирането им е необходимо предприемането на стъпки в няколко насоки:

- Запазване на тарифните такси и количествата на дървата за огрев за местното население. Опасението от повишаване на цените на дървата за огрев след сертифицирането на горите е основното безпокойство сред местните хора. Не само високата зависимост, но и усещането, че „гората им принадлежи“ определят особената чувствителност на местните хора към тази тема. Трябва да се намерят всички възможни резерви и механизми за гарантиране на задоволяване нуждите на местното население от дърва за огрев и строителен материал на сега съществуващите цени. Това особено силно се отнася до гарантиране на количествата, предоставяни на социално слабите, ако за в бъдеще има такива.
- Привличане на частните собственици на гори в процеса на управление на гората. Към момента частните собственици, не се чувстват съпричастни към сертифицирането на горите, това не ги интересува. Основният им интерес е свързан с извличане на максимална полза и евентуална печалба от собствеността им. За да бъдат привлечени частните собственици в управлението на горите им е необходимо преди всичко те да бъдат информирани, а след това да бъдат натоварени със съответните задължения.
- Работа с хората ангажирани в събиране на НДГП. Въпреки малките обеми на събираните НДГП би било препоръчително организирането и провеждането на обучителни курсове за щадящи практики на събирането на гъби, билки, горски плодове и др. Целта на тези курсове ще бъде както да се създадат определен набор от практически знания и умения у желаещите да се занимават с тази дейност, така и ще гарантира запазването и развитието на този ценен горски ресурс. Част от тази дейност включва и постоянен контрол на събирачите на терен и приемателните пунктове от страна на служителите на ТП „ДГС Места“.

### **ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИ И ДЪРВОПРЕРАБОТВАТЕЛНИ ФИРМИ**

Взаимодействието на ТП „ДГС Места“ с частните дърводобивни и дървопреработвателни фирми дава и някои допълнителни възможности за реализиране на повишен социален ефект в региона:

- Подпомагане и управление на процеса на браншово сдружаване. Наред със стимулирането на регистриране на местни фирми, следва с подкрепата на ТП „ДГС Места“ да стартира процес на регионални браншови срещи, на които с активното участие и медиация на представителите на РДГ Благоевград и ТП „ДГС Места“ да се заложи началото на браншово сдружаване на дърводобивния и дървопреработвателен бизнес в региона. Като първа стъпка може да се помисли за поставяне на изискване за членство в регионална браншова организация като предимство при участие в търговете за добив и реализация на дървесина. Осигуряването на начална подкрепа на дейността и организационното изграждане на подобни сдружения би дало на стопанството в по-късен етап ефективен инструмент за въздействие върху формирането на мнението на местните общности.



### **III. ПРИЛОЖЕНИЯ**

---

#### **III.1. ОСНОВНИ СФЕРИ НА ИНТЕРЕС НА ОЦЕНКАТА ЗА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ**

##### **Оценка на дейностите на ТП „ДГС Места“ и тяхното възможно негативно или позитивно въздействие върху заинтересованите страни**

- Видове дейности и тяхната регламентация;
- Физически и/или юридически лица, с които си взаимодействат при изпълнение на дейностите;
- Общински и държавни структури, с които си взаимодействат при изпълнение на дейностите;
- Оценка на възможното негативно или позитивно въздействие от тези дейности.

##### **Незаконна сеч, заселване, браконьерство и други незаконни действия**

- Наличие на данни за незаконна сеч, заселване, браконьерство и други незаконни действия от местни и/или приходящи хора;
- Оценка на обема и възможното въздействие от тези дейности;
- Въведени системи и мерки за мониторинг и превенция.

##### **Структура на собствеността, собственост и права за ползване, спорове върху собствеността и правото за ползване**

- Структура на собствеността върху земята;
- Права за ползване и регламентация;
- Наличие/отсъствие на спорове върху собствеността и правото за ползване;
- Механизми за разрешаване на подобни спорове /ако има такива/, вкл. за спиране на дейността в спорните райони;
- Участие и форми за контрол на различните собственици /ако има такива/ в управлението на горите и дейностите в тях;
- Документирани процедури и правила за идентифициране и превенция на възможни заплахи към съседни земи и практики, вкл. исторически, архитектурни и културни ценности;
- Осигурени форми на достъп до горските ресурси за местни хора без собственост;
- Подходящи механизми за разрешаване на проблеми и осигуряване на справедливи компенсации в случай на загуба или повреда, засягащи законни или обичайни права, собственост, ресурси или средства за препитание на местните хора.

##### **Наемане, обучение, здраве и сигурност на работещите и техните семейства и други услуги за общностите в или около ТП „ДГС Места“**

- Предимство на местните хора при наемане на работа;
- Подпомагане достъпа до основни услуги – здравни, образователни и др.;
- Познаване и спазване на основните законови изисквания за здраве и безопасност на труда;
- Система за спазване и изпълнение на тези изисквания;
- Обучение и оборудване, осигуряващо безопасни условия на труд;
- Документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт с регламентирани компенсации;
- Спазване на националното и международно трудово право, профсъюзи и колективни трудови договори.

### **Насърчаване на оптималното ползване и местна обработка на разнообразните горски продукти**

- Дял на местните фирми, ангажирани в дейности, пряко или косвено свързани с дейността на ТП „ДГС Места“;
- Регламентация на този вид взаимодействия.

### **Засилване и диверсификация на местната икономика, избягвайки зависимостта ѝ от единични горски продукти**

- Информация за възможностите, ролята и потенциала, предлагани за използване на по-малко познати възможности на горите – НДГП, почивка и др.;
- Документирана оценка на тези възможности;
- Система за насърчаване използването на тези възможности от страна на местните хора и фирми.

### **Зачитане, поддържане и засилване на ценността на услугите и ресурсите, свързани с гората, като речни басейни, лов и риболов**

- Информация за услугите и ресурсите, свързани с гората, като речни басейни, лов и риболов;
- Включеност на тези услуги и ресурси в плановете за управление.

### **Обучение и супервизия на работещите в горите за осигуряване на правилно провеждане на дейностите по ГСП**

- Документирано обучение на всички работещи в горите за осигуряване на правилно провеждане на дейностите по ГСП;

### **Въвеждане на изследванията и събраните данни, необходими за мониторинга на екологичното и социално въздействие от дърводобива и другите дейности**

- Включване на данните в плановете за управление;
- Изграждане на консултативни органи за тяхното спазване.

### **Подходящи механизми за разрешаване на проблеми и осигуряване на справедливи компенсации в случай на загуба или повреда, засягащи законни или обичайни права, собственост, ресурси или средства за препитание на местните хора**

- Провеждане на регулярни срещи с представители на местните общности и фирми за обсъждане на възможните екологични и социални въздействия;
- Наличие на мониторингови програми/системи, договорени с представители на местните общности и фирми

### **III.2. СПИСЪК НА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ТП „ДГС „МЕСТА“ И МЕСТНИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ**

1. инж. Костадин Касапов- директор ТП „ДГС Места“
2. инж. Янко Илчев - зам. директор на ТП „ДГС Места“
3. г-жа Красимира Чучулайна – гл.счетоводител в ТП „ДГС Места“
4. г-н Юсеин туталъ – председател на ЛРД с. Места
5. г-н Хюсеин Хюсеин – собственик на фирма „Атиджам“ ООД, с. Буково
6. г-н Шабан Мустакли – собственик на фирма за дърводобив „Вихър 72“ ЕООД, с. Филипово
7. г-н Костадин Захов – собственик нафирма „КИ ВИ КО“ ЕООД
8. Група местни хора от селата Места, Осеново, Гостун и Филипово /подбрани на случаен принцип/

### **III.3. СПИСЪК НА ОСНОВНИТЕ ДЪРВОДОБИВНИ, ДЪРВОПРЕРАБОТВАТЕЛНИ И ФИРМИТЕ АНГАЖИРАНИ С ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ, С КОИТО ТП „ДГС МЕСТА“ РАБОТИ**

#### **Дърводобив и Дървопреработване**

1. „Атиджам“ ООД , с. Буково
2. „Балканууд ресурс“ ООД, гр. Разлог
3. „Беко-Експорт-Импорт ООД, гр. Белица
4. „Валекс Груп 2“ ЕООД, гр. Разлог
5. „Весов“ ЕООД, Гр. Разлог
6. „Вихър 72“ ЕООД, с. Филипово
7. „Гид Трейд“ ЕООД, гр. Банско
8. „Еко Пет Пелет“ ЕООД, гр. Добринище
9. „Елис – 2008“ ЕООД, с. Филипово
10. „Зенит – 357“ ЕООД, с. Елешница
11. „Инуза“ ЕООД, с. Рибново
12. „Ки Бо“ ЕООД, гр. Разлог
13. „Ки Ви Ко“ ЕООД, гр. Банско
14. „Лесър“ ООД, гр. Банско
15. „Майк Трейдинг“ ЕООД, гр. Разлог
16. „МВА – Трейд“ ЕООД, гр. Разлог
17. „Наси 85“ ЕООД, гр. Банско
18. „Погледец Лес Инвест“ ЕООД, гр. Разлог
19. „Поли – 98“ ООД, с. Дъбница
20. „Родопи и Пирин Лес Груп“ ЕООД, с. Осеново
21. „Рувани“ ООД, с. Баничан
22. „Сар Груп“ ООД, гр. Сърница
23. „Тефик“ ЕООД, гр. Сърница
24. „Тоско“ ООД, с. Елешница
25. „Фейзал“ ЕООД, гр. Сърница
26. „Али-71“ ЕООД, гр. Белица
27. „БИОМАХ“ ООД, гр. Банско

28. „ВАРКО ГРУП 2“ ЕООД, гр. Гоце Делчев
29. „Деа Лес“ ЕООД, гр. Добринище
30. „Денис – 16“ ЕООД, с. Филипово
31. „Джано“ ЕООД
32. „Джи Ти Ай - Компютри“ ЕООД, гр. София
33. „ДИ ЕНД ДИ ЕКО ЕНЕРДЖИ“ ООД
34. „Дървообработване и прецизност“ ООД, гр. Якоруда
35. „Ели 2002“ ЕООД, с. Черешово
36. „Корона Им“ ЕООД, гр. Белица
37. „Кос Хол 1“ ЕООД, гр. Батак
38. „Миг“ ООД
39. „Мирела 97“ ООД, гр. Банско
40. „ММД“ ЕООД, с. Долен
41. „Мусала 88“ ЕООД, с. Крайще
42. „Пирин Пелед“ ЕООД, гр. Благоевград
43. „Пирин ски пропъртис“ ООД, гр. Добринище
44. „Пиринска бука“ ООД, гр. Банско
45. „РОСЕН – КАПИ - 79“ ЕООД, с. Осиково
46. „Семково – 99“ АД, гр. Белица
47. „Темелков Къмпани“ ЕООД
48. „Фор Дриймс“ ЕООД, гр. Гоце Делчев
49. „Весо – 2007“ ЕООД, гр. Добринище
50. „Сени – 2010“ ЕООД, гр. Добринище
51. „АИР Пелет“
52. „Биоинжинеринг09“ ЕООД
53. „ДАНУ ТУР БГ“ ООД, гр. Добринище
54. „Детска градина Слънце“, с. Места
55. ЕТ „Борис Джолев“
56. ЕТ „Георги Пенчов“, гр. Белица
57. ЕТ „Импулс – Рефат Калъч“, с. Горно Крайще
58. ЕТ „Исмаил Атип“, с. Места
59. ЕТ „Сафари – Р – Ариофат Туталъ“, с. Филипово
60. ЕТ „Пламен Светлозаров“, с. Кочан
61. ЕТ „Рико 1“, гр. Разлог
62. „ИСА ДД“ ЕООД, с. Рибново
63. Кметство с. Осеново
64. „Костов 2012“, гр. Разлог
65. „Матанд“ ЕООД, с. Елешница
66. „Метко Транс 89“, с. Крайще
67. Община Банско
68. ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Места

69. „Пелегони къмпани“ ООД, гр. Добринище

70. „Римов“ ЕОД, с. Горно Дреново

71. Сдружение „Спортен клуб ДФС – Локомотив София, гр. София

72. „Сигма детайл“ ООД, с. Огняново

73. „Ушилков\_М\_ЕООД, гр. Гоце Делчев

**Лесокултурни дейности**

1. „Вихър 72“ ЕООД, с. Филипово

2. „Мусала 88“ ЕООД, с. Крайще

3. ЕТ „Димитър Гръков“, гр. Батак